

Matt 8, 3
Votum/groet; Opw 464; gebed; LB 836 (kicl); lezen Matt 8, 1-17; Ps 143: 1, 6, 7; preek; GK 246 (kicl); med + gem gebed; wet – LB 311; collecte; WK 451; zegen
Bergschenhoek 9.2.2020

Intro dia

Wat wij vandaag gaan doen, is even het beeld stil zetten. We lezen over een ontmoeting die Jezus had met een melaatse man. We verplaatsen ons met elkaar even in die situatie van toen. We staan tussen de mensen misschien, of lopen met ze mee. We zien Jezus omringd zijn door mensen. Dan opeens is daar die melaatse man met zijn wonden en zweren die zich voor Jezus op de knieën werpt. De mensenmenigte deinst terug. Jezus blijft staan. Sterker nog. Jezus kijkt naar hem, strekt zijn hand uit en raakt hem aan. Daar zetten wij het beeld stil. Op dat ene moment met dat ene gebaar van Jezus zoomen we in. *Jezus strekte zijn hand uit en raakte hem aan.* Want wat daar in dat ene moment gebeurt is zo groot en bijzonder, dat ik er apart bij stil wil staan. De rest laat ik allemaal buiten beschouwing vandaag. Het gaat me om dat ene moment. Jezus raakte hem aan. De onaanraakbare aangeraakt...

Jezus ontmoet een melaatse dia

Laten we eerst de scene in beeld krijgen om daarna dit ene moment te vangen. Matteüs 8,1 vertelt dat Jezus de berg afdaalde en dat grote mensenmassa's hem volgden. Het lijkt op een gewone beschrijving van hoe het ging. Jezus is klaar met zijn Bergrede. Nu daalt Hij de berg af en begeeft zich weer onder de mensen. Maar ik hoor er ook iets symbolisch in. Na de hoge woorden van de Bergrede in Matteüs 5-7 daalt Jezus af in ons gewone mensenleven met alles wat daar omgaat. Hij komt in de werkelijkheid van ons leven nu. En wat gaat Hij daar dan doen? Wat gaan wij in ons gewone mensenlevens voelen van het koninkrijk dat Jezus brengt?

Op dat moment vertelt Matteüs – maar ook Marcus en Lucas – dat Jezus een ontmoeting heeft met een melaatse man. Huidvraat, zegt de NBV. De meningen zijn verdeeld over deze ziekte. Er wordt vaak gedacht aan lepra, een ziekte die vandaag nog bestaat en die leidt tot vervormingen en verminkingen aan het lichaam. In het Grieks staat ook dit woord. Toch is lepra iets anders dan melaatsheid, weten we nu. Lepra is een infectieziekte, maar bij de melaatsheid van de Bijbel ging het om een huidziekte. Met zweren, schimmels, vieze plekken en wondjes. Het zag er vies uit, het stonk en het deed pijn. In die zin is huidvraat wel een mooi gevonden vertaling. De ziekte vrat je huid weg. Een melaatse mocht niet meer onder de mensen zijn. Angst voor besmetting zal hebben meegespeeld. Bij de uitbraak van het coronavirus kun je zien hoe dat gaat. In quarantaine moeten. Geïsoleerd worden. Mensen die afstand van je houden. Allerlei maatregelen waar je aan moet voldoen. Dat gebeurde ook

met een melaatse. Een melaatse raakte sociaal totaal geïsoleerd. Hij moest zijn huis uit, zijn gezin verlaten en ergens in de eenzaamheid gaan wonen. Jij mocht niet bij mensen in de buurt komen en zij niet bij jou.

Erg genoeg. Maar het werd nog erger. De wet van Mozes bepaalde dat een melaatse onrein was. Onrein is meer dan: ongezond, ziek. Onrein – dan mag je niet bij God in de buurt komen. Melaatse Israëlieten moesten buiten het tentenkamp wonen. Een melaatse werd dus buiten de gemeenschap met God en mensen geplaatst. Buiten het leven zelf, kun je zeggen. Een soort levende dode. Een melaatse was dus de ultieme verstotene. Denk je in wat dat voor je kon betekenen. Buiten het leven met mensen en met God. Je leeft als een vervloekte. Je wordt gemeden als de pest. Mensen zijn als de dood voor je. Maar jij bent dan ook eigenlijk dood in de ogen van de mensen... Jezus ontmoet zo'n melaatse...

En raakt hem aan **dia**

En raakt hem aan... Ja, want zo'n melaatse dringt zich opeens door de mensenmenigte naar voren. Trekt zich even niks aan van het protocol, dat hij niet bij andere mensen in de buurt mag komen. Je voelt de wanhoop en de eenzaamheid. Hij werpt zich neer aan de voeten van Jezus en schreeuwt zijn nood: *'Als u wilt, kunt u mij rein maken'*. Hoor je? Meer dan: maak mij beter. Ja, die ziekte is erg. Maar waar ik echt aan kapot ga: ik ben onrein, ik sta buiten het leven met God en mensen. O Jezus, maak mij rein!

En Matteüs vertelt dan: *Jezus strekte zijn hand uit en raakte hem aan*. Ook Marcus en Lukas vertellen dat. Het heeft dus iets te betekenen. Jezus raakt de man aan. Dat had Hij helemaal niet hoeven doen, als Hij de man alleen maar beter had willen maken. Daar heeft Jezus geen gebaren voor nodig. Zoals later die Romeinse hoofdman terecht zegt: U hoeft helemaal niet met mij mee te gaan om mijn knecht beter te maken, alleen een woord van u is genoeg, want dat is de macht die u hebt. Jezus maakt straks de melaatse man ook beter door een woord dat Hij spreekt: *Ik wil het, word rein*. Maar nu raakt Hij hem aan. Het gaat Jezus niet alleen om de genezing van de man. Dat zijn huidvraat weg is. Hij wil hem in het leven met God en mensen weer een plek geven. Hij raakt hem aan.

Dat gebaar, lieve mensen, zegt zo veel! Wij vinden vaak vooral de genezing interessant. De rest is bijzaak. Laat Jezus vooral genezen, vinden wij. Laat Hij onze problemen oplossen, want dat hebben we nodig. *Maar Jezus raakt eerst aan*. Daarmee wordt Hij zelf onrein. Zo bepaalde de wet. Jezus laat voelen: Ik kom naast je staan in je ziekte. Ik daal af in jouw nood. Ik neem jouw ziekte op Mij. Zoals Matteüs later aanhaalt uit Jesaja 53: *'Hij was het die onze ziekten wegnam en onze kwalen op zich heeft genomen'*. Iets van het kruis tekent zich nu al af in die aanraking. Ik neem jullie zonden op Mij. Ik word onrein voor jou.

Zie je, besef je het? Juist door die aanraking laat Jezus deze man voelen en iedereen om Hem heen zien: Ik sta naast jou. Ik doorbreek jouw isolement. Jezus was vermoedelijk de eerste in jaren die deze man aanraakte. Iedereen mijdt jou als de pest, in de ogen van iedereen ben jij

dood. Maar Ik zie jou. Jij leeft voor Mij. En jij zult leven door Mij. Dat wil het allemaal zeggen: die ene aanraking van Jezus!

Zijn aanraking toont zijn hart **dia**

Wij kennen vandaag niet meer dit soort regels en gewoonten. Die je wel had in de tijd van de Bijbel. Dat je melaatsen links moest laten liggen. Dat je ze moest mijden en niet bij hen in de buurt mocht komen, laat staan aanraken. Nee, zo doen we dat niet meer vandaag... We doen het denk ik wat subtieler, maar ondertussen net zo heftig. Nog steeds zijn ze er, hoor, de mensen met wie wij ons geen raad weten. Ze liggen eruit. Ze zijn verdacht. Er hangt een verhaal om hen heen. Ze zijn besmet geraakt. We vinden ze te vies, te donker, te moeilijk, te vervelend, te ingewikkeld, noem maar op... Dus loopt iedereen er met een boogje omheen. Stralen we uit: afstand houden!

Daarom is het zo veelzeggend dat Jezus deze man aanraakt. Juist hem. Over wie iedereen het eens was: die raak je niet aan, het mag niet eens! Denk je de schokgolf in toen die man zich naar voren drong door de menigte, voor Jezus op de knieën viel, en toen Jezus deze man ook nog eens aanraakte! Ongehoord! Ja, maar zo is dus dat koninkrijk van Jezus. Juist deze man, juist zo iemand laten voelen: iedereen loopt om je heen, Ik raak je aan, Ik sta naast je, Ik zie, Ik ben bij je in je nood.

Lieve mensen, zo komt Jezus in de werkelijkheid van onze levens. Zo komt God op aarde. Jezus' handen zijn Gods handen. Zijn aanraking toont ons zijn hart. Zijn aanraking doorbreekt al onze wetten en regels van logica, hygiëne en sociale conventies. Trekt zich niets aan van wat wij normaal en goed vinden. Jezus zoekt juist zulke mensen. Onrein voor God en mensen. Zij die buiten het leven staan. Zij die hopeloos zijn afgeschreven. Zie je jezelf staan? Zijn jij en ik dat niet allemaal eigenlijk? Van die onreine, eenzame zielen. Jezus is de Koning bij wie je te horen krijgt: Ik maak alles goed, Ik neem je zonden en je ziekten op Mij en draag ze weg, jij mag leven voor altijd, Ik genees. Maar voordat het zover is, laat Hij eerst voelen: Ik heb je lief, Ik zie je, Ik ken, Ik ben bij je in je misère. Mismaakt, uitgestoten, uitgekotst, niemand die zich raad met jou weet, iedereen loopt met een boog om je heen, maar Ik niet. Jezus raakt aan. Ja, Jezus' gebaar zal de mensen hebben geschokt! Dit kan niet! Dit mag niet! Dit is ongehoord! Ja inderdaad, maar zo precies is de liefde van God. Net zo schokkend en ongehoord!

Kun jij zo een ander aanraken? **dia**

Er zijn aanrakingen die de wereld hebben veranderd. Ik laat er twee zien. **Dia** Lady Diana die in 1987 de hand drukte van een aidspatiënt, zonder handschoenen, in een tijd dat er door veel mensen werd gedacht dat hiv en aids overdraagbaar waren door lichamelijke aanraking. Veel aidspatiënten leden, naast hun ziekte, aan sociale uitsluiting en isolement. Zij doorbrak dat. **Dia** In 2013 omhelsde Paus Franciscus op het plein voor de Sint Pieter in Rome de Italiaan Vinicio Riva, die leed aan een genetische afwijking waardoor zijn hele lichaam bedekt

is onder bulten en zwellingen. De man die bij iedereen afschuw opriep, werd door de paus liefdevol aan zijn hart gedrukt. Het veranderde zijn leven.

Dia Dat kunnen aanrakingen doen: de wereld veranderen, levens veranderen. Misschien heb jij zelf wel eens zo'n aanraking meegemaakt. Een gebaar, een kaart, een arm, die in jouw leven binnenkwam als een lichtstraal in het donker. Jezus' aanraking is ook zo'n gebaar. En houdt een vraag in voor jou en mij: Kun jij, wil jij ook zo een ander aanraken? Want ook jij en ik komen ze tegen. De mensen met wie iets is. Besmet, gekneusd, gebukt onder lasten en problemen. Vaak gaat het om problemen die jij helemaal niet kunt oplossen. Lasten die jouw armen ver te boven gaan. Oplossen kun je niet. Of genezen. Maar je kunt wél aanraken. Aanraken omdat je bewogen bent door dezelfde liefde van Jezus. Aanraken met dezelfde bedoeling die Jezus had. Laten voelen: ik ben er voor, ik sta naast je. Anderen mijden je. Niemand weet zich goed raad met jou en je probleem. Misschien mijdt je zelf de anderen ook wel. Je hebt een stigma. Je bent besmet geraakt. Je gaat gebukt onder een last die ik niet voor je kan oplossen. Maar ik kan wél mijn hand naar je uitsteken. Ik kan je laten voelen: ik zie je, ik wil bij je zijn in je nood.

Ik nodig jullie uit met elkaar. Ga ze maar ontdekken. De mensen bij jou in de familie, in de straat, op het werk. Bij jou in de kerk of in de kring. Zij om wie de anderen heen lopen. Zij met wie wij met elkaar ons niet altijd goed raad weten. Wat kan ik doen? Raak ze aan. Strek je hand uit. Laat ze voelen: ik kan niet oplossen, maar wel aanraken. En je zo laten merken dat je gezien en geliefd wordt. Misschien zijn je gebaren maar klein. Zo groot was Jezus' gebaar ook niet. Maar in de kleine gebaren van ons mensen komt het grote van God mee. God die zo is voor jou, mij, voor ons allemaal en die zegt: Ik ben bij je en Ik kom dichtbij!

Amen